

Důvodová zpráva k návrhu střednědobého výhledu rozpočtu Královéhradeckého kraje na roky 2021 – 2024

Úvod:

Návrh „Střednědobého výhledu rozpočtu“ Královéhradeckého kraje je koncipován na 4 roky, jedná se o aktualizaci let 2021 – 2024 zejména z důvodu přijetí nového úvěru.

Obecně - zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, v § 2 ukládá územním samosprávným celkům /kraje, obce/ řídit svoje finanční hospodaření ročním rozpočtem a střednědobým výhledem rozpočtu.

Podle § 3 tohoto zákona má střednědobý výhled rozpočtu obsahovat souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů; sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 – 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.

V roce 2018 bylo usnesením ZK/13/952/2018 schváleno uzavření úvěrové smlouvy s Komerční bankou na úvěr v objemu 900 mil. Kč na pokrytí finančních prostředků na stavbu nemocnice v Náchodě, na investice v infrastruktuře a na financování projektů EU. Čerpání úvěru probíhá v letech 2019 - 2021, splátky ve výši 180 mil. Kč ročně budou v období 2022 - 2026.

V roce 2021 byl usnesením ZK/6/310/2021 schválen nový investiční úvěr u České spořitelny v celkové výši 1 200 mil. Kč k potřebě pokrytí finančních prostředků na velké investiční akce v oblasti zdravotnictví a sociálních věcí, např. Oblastní nemocnice Jičín, II. etapa Oblastní nemocnice Náchod, nemocnice Rychnov nad Kněžnou, Domov U Bírčiky Hradec Králové. Čerpání úvěru bude probíhat v letech 2022 - 2024 v závislosti na investiční aktivitě kraje a vývoji daňových a ostatních příjmů kraje. Splátky ve výši 240 mil. Kč ročně budou v období 2025 - 2029.

Příjmová část – střednědobý výhled rozpočtu uvažuje s meziročním zvýšením daňových příjmů o 3 % ve vztahu na schválený rozpočet 2021 a vychází z aktuálního vývoje inkasa sdílených daní. Výše dotace v rámci souhrnného dotačního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu kraje (příspěvek na výkon státní správy) je plánována s minimálním nárůstem. Dotace od obcí je ve výši 0,25 mil. Kč v souladu s uzavřenou smlouvou se Statutárním městem Hradec Králové na příspěvek na provoz Protialkoholní záchytné stanice Královéhradeckého kraje. Nedaňové příjmy zahrnují příjmy z pronájmů, z plateb za odebrané množství podzemní vody, úroky a odvody příspěvkových organizací z fondů investic (80 % celkových odpisů), jsou navrhovány s mírným nárůstem 3 % vzhledem k dlouhodobému vývoji příjmů.

Výše kapitálových příjmů představuje výnos z prodeje nepotřebného majetku, prostředky budou použity na posílení Fondu rozvoje a reprodukce KHK.

Výdajová část vychází z možností příjmové základny. V běžných výdajích řeší nejpodstatnější provozní potřeby odvětví, je nutné důrazně dbát na hospodárnost a efektivitu v celém krajském hospodářství. Prioritou kraje je zdravotnictví, údržba a opravy silniční sítě, sociální péče, školství, dle možností i kultura.

Do **kapitálových výdajů** kap. 21 – investice a evropské projekty byla zařazena prioritní investiční akce kraje „Modernizace a dostavba Oblastní nemocnice Náchod“ v celkovém objemu 1 613 mil. Kč s realizací v letech 2018 – 2021, financování probíhá z vlastních zdrojů kraje a od r. 2019 za použití úvěru ve výši 900 mil. Kč, jehož splácení bude v letech 2022 – 2026 (180 mil. Kč ročně). Do této kapitoly patří i objem prostředků na přípravu staveb dopravní infrastruktury a akce průmyslové zóny Solnice – Kvasiny (ZK/2/57/2020).

U odvětví životní prostředí a zemědělství budou v souladu se zákonem 254/2001 Sb., o vodách, drobné vodohospodářské akce hrazeny obcím z příjmů poplatků za odebrané množství podzemní vody, vzhledem k vývoji těchto příjmů v posledních letech je uvažováno každoročně s částkou 30 mil. Kč a 2 mil. Kč z příjmů z výnosu poplatků za znečišťování ovzduší, kapitálové výdaje zahrnují rovněž investiční transfer ve výši 20 mil. pro ZOO Dvůr Králové nad Labem, a.s.

U odvětví správa majetku kraje jsou v kapitálových výdajích zařazeny výdaje na výkupy pozemků, u dopravy výdaje na údržbu objektů v majetku kraje v souladu s nájemní smlouvou a u kultury na posílení zdrojů na pořízení sbírkových akvizic.

Prostředky vyčleněné na **projekty spolufinancované z fondů Evropské unie** nevyjadřují celkovou potřebu na jednotlivé roky, je předpoklad, že budou každoročně navyšovány o zůstatek nedočerpaných finančních prostředků z předcházejícího roku (org. 2077 a org. 2099) a o prostředky získané z vrátek předfinancování v běžném roce.

Objem prostředků **Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje** nepokrývá plně požadavky na investiční rozvoj majetku kraje, přestože je navrhován výrazný nárůst zejména s ohledem na plánované investice do objektů zdravotnictví a sociálních služeb zapojením nového investičního úvěru v celkovém objemu 1 200 mil. Kč. Je uvažováno s objemem každoročně 100 mil. Kč na dopravní infrastrukturu, počítá se investicemi do oblasti zdravotnictví (cca 200 - 450 mil. Kč ročně), školství (90 mil. Kč ročně), do objektů organizací poskytujících sociální služby (100 - 200 mil. Kč ročně), do ostatních odvětví (20 - 77 mil. Kč ročně) je zahrnuta i kultura (Pozorovací domek Hvězdárna Hradec Králové), správa majetku kraje (demolice).

Pokud to situace kraje umožní, bude fond doplňován z výsledků hospodaření a výnosů z prodeje majetku kraje.

Do rozpočtového výhledu je každoročně zpracována **rezerva**, je určena na případné výpadky v oblasti daňových příjmů, v případě příznivého vývoje příjmů pak na posílení prostředků na investiční rozvoj kraje.

Rozpočtem je zabezpečena úhrada závazků kraje - splátek úvěrů a úroků z úvěrů, zabezpečeno bude rovněž povinné spolufinancování schválených projektů.

Podrobnější údaje jsou uvedeny v Příloze č. 1, 2 a 3.

Důležité předpoklady pro roky 2021 – 2024

- a) návrh střednědobého výhledu rozpočtu předpokládá určitou stabilitu v oblasti daňových příjmů kraje;
- b) rozpočet kraje předpokládá v roce 2022 - 2024 úvěrové zatížení ve výši 1 200 mil. Kč na velké investiční akce v oblasti zdravotnictví a sociálních věcí;
- c) v letech 2022 – 2026 bude splácen úvěr dočerpaný v roce 2021 v objemu 900 mil. Kč na prioritní projekt kraje „Modernizace a dostavba Oblastní nemocnice Náchod“, splátky ve výši 180 mil. Kč ročně;
- d) předpokládá se, že přímé náklady na vzdělávání pro krajské školy a školská zařízení budou i nadále hrazeny z úrovně MŠMT ČR;
- e) návrh střednědobého výhledu rozpočtu předpokládá dosavadní systém transferů finančních prostředků ze státního rozpočtu /výkon státní správy, sociální služby atp./;
- f) přebytečný majetek kraje bude v maximálně možné míře výhodně prodáván k dalšímu smysluplnému využití;
- g) výdaje na dopravní obslužnost zohledňují zvýšené požadavky na autobusovou dopravní obslužnost i snižování dotace ze státního rozpočtu na drážní dopravní obslužnost od roku 2020;
- h) výdaje na dopravní obslužnost kraje je nutné i nadále optimalizovat, hledat úspory u neefektivních spojů /po dohodě s obcemi/, případně zapojit obce do systému formou spoluúčasti obcí na financování;
- i) v rámci příprav návrhů rozpočtů kraje na jednotlivé roky upřednostnit záměry:
  - kofinancování vybraných projektů souběžně hrazených z jiných zdrojů /EU, státní rozpočet, fondy atp./;
  - vyhodnocování všech projektů /EU a FRR/ nejen z hlediska investičních nákladů, ale s důrazem na budoucí provozní náklady, udržitelnost, návratnost projektů, význam projektů a jejich celkovou efektivitu /včetně řešení vícenákladů;/
  - vodohospodářské a ekologické akce řešit především z prostředků získaných z příjmů dle vodního zákona za odběr podzemních vod;
- k) střednědobý výhled rozpočtu nepředpokládá zapojení do průběžných každoročních rozpočtů možné dotace ze strukturálních fondů EU /jsou součástí až upravených rozpočtů – transfery poskytnuté v průběhu roku/, naopak jsou zapracovány a budou hrazeny krajské výdaje na spolufinancování a předfinancování projektů spolufinancovaných z EU s cílem tímto získat větší zefektivnění vlastních vložených prostředků;

- l) střednědobý výhled rozpočtu bude každoročně upřesňován ročním rozpočtem, v případě zásadních změn bude tento výhled rozpočtu průběžně aktualizován;
- m) střednědobý výhled rozpočtu nepočítá s poskytováním půjček obcím a třetím subjektům;
- n) příspěvky na provoz příspěvkových organizací a finanční prostředky na vyrovnávací platby ze závazku veřejné služby pro obchodní společnosti jsou zpracovány s maximální snahou o efektivní vynakládání provozních výdajů;
- o) běžné provozní prostředky – meziroční nárůst o 3 % u většiny odvětví
- p) předpokládá se postupné zvyšování poměru investic/provozních nákladů – 30% / 70 %

Přílohy: Příloha č. 1 – Střednědobý výhled rozpočtu KHK na roky 2021 – 2024
Příloha č. 2 – Fond rozvoje a reprodukce KHK
Příloha č. 3 – Úvěry a splátky Královéhradeckého kraje